

Datum van
inontvangstneming

:

27/08/2018

Geanonimiseerde versie

Vertaling

C-447/18 - 1

Zaak C-447/18

Verzoek om een prejudiciële beslissing

Datum van indiening:

9 juli 2018

Verwijzende rechter:

Najvyšší súd Slovenskej republiky

Datum van de verwijzingsbeslissing:

29 mei 2018

Verzoekende partij:

UB

Verwerende partij:

Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava

BESCHIKKING

De Najvyšší súd Slovenskej republiky (hoogste rechterlijke instantie van de Slowaakse Republiek), heeft als cassatierechter in het geding tussen verzoeker (in de onderhavige procedure verzoeker in cassatie): **UB** (omissis) [geboortedatum], woonachtig te (omissis) [adres] Košice, en verweerder: **Generálny riaditeľ Sociálnej poisťovne Bratislava** (directeur-generaal van het socialezekerheidsorgaan), gezeteld in (omissis) [adres van de zetel] Bratislava, in het **bestuursrechtelijke geding inzake sociale zekerheid**, op het cassatieberoep tegen de uitspraak van de Krajský súd v Košiciach (regionale rechter Košice) van 23 mei 2017 (omissis) [zaaknummer] en op het verzoek tot **opschorting van de tenuitvoerlegging**

beschikt als volgt

I. De Najvyšší súd Slovenskej republiky **schorst** de behandeling van de zaak.

II. Aan het Hof van Justitie van de Europese Unie wordt krachtens artikel 267 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie (VWEU) de volgende prejudiciële vraag **voorgelegd**:

- 1) Kunnen artikel 1, onder w), artikel 4 en artikel 5 van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, gelezen in samenhang met het in artikel 34, leden 1 en 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie vervatte recht op socialezekerheidsvoorzieningen en op sociale voordelen, in omstandigheden als die van het hoofdgeding aldus worden uitgelegd dat zij in de weg staan aan toepassing van een nationaal voorschrift op grond waarvan het Slowaakse socialezekerheidsorgaan rekening houdt met de nationaliteit van de aanvrager als fundamentele voorwaarde voor het recht van sporters die voor het land zijn uitgekomen, op een aanvullende uitkering op het ouderdomspensioen, ook indien een ander wettelijk vereiste, te weten deelname in een nationale afvaardiging van de rechtsvoorgangers, waaronder de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek, eveneens deel uitmaakt van dit nationale voorschrift? **[Or. 2]**

Motivering

- 1 Het verzoek om een prejudiciële beslissing dat aan het Hof van Justitie van de Europese Unie (hierna: „Hof van Justitie”) wordt voorgelegd, heeft betrekking op de uitlegging van artikel 1, onder w), en van de artikelen 4 en 5 van verordening (EG) nr. 883/2004 van het Europees Parlement en de Raad van 29 april 2004 betreffende de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels (hierna: „basisverordening”), gelezen in samenhang met het in artikel 34, leden 1 en 2, van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest”) vervatte recht op socialezekerheidsvoorzieningen en op sociale voordelen, die volgens de nationale rechter in het licht van de omstandigheden van het hoofdgeding niet in aanmerking lijken te zijn genomen in de zákon č. 112/2015 Z.z. o príspevku športóvemu reprezentantovi a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (wet nr. 112/2015 inzake de aanvullende uitkering voor sporters die zijn uitgekomen voor het land en tot wijziging van wet nr. 461/2003 inzake de sociale zekerheid, zoals gewijzigd (hierna: „wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen”).
- 2 Dat verzoek om een prejudiciële beslissing is ingediend in het kader van een geding tussen [enerzijds] UB (hierna: „verzoeker”), met de nationaliteit van de Tsjechische Republiek, die langdurig ingezetene is op het grondgebied van de Slowaakse Republiek, en anderzijds de Sociálna poisťovna, Bratislava, het Slowaakse orgaan voor de uitvoering van de socialezekerheidsregeling (hierna: „Slowaakse socialezekerheidsorgaan”), over de toekenning van een aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, welke uitkering in

bijzondere gevallen wordt betaald wanneer is voldaan aan de wettelijke voorwaarden.

A. Toepasselijke bepalingen

1. *Unierecht*

- 3 Artikel 34 lid 2, van het Handvest, met het opschrift „Sociale zekerheid en sociale bijstand” bevat onder meer de volgende tekst, die volgens de Najvyšší súd Slovenskej republiky (hierna: „Najvyšší súd”) relevant is voor het antwoord op de het verzoek om een prejudiciële beslissing:

„1. De Unie erkent en eerbiedigt onder de door het recht van de Unie en de nationale wetgevingen en praktijken gestelde voorwaarden het recht op toegang tot socialezekerheidsvoorzieningen en sociale diensten die bescherming bieden in omstandigheden zoals moederschap, ziekte, arbeidsongevallen, afhankelijkheid of ouderdom, alsmede bij verlies van arbeid.

2. Eenieder die legaal in de Unie verblijft en zich daar legaal verplaatst, heeft recht op socialezekerheidsvoorzieningen en sociale voordelen overeenkomstig het recht van de Unie en de nationale wetgevingen en praktijken. **[Or. 3]**

- 4 De overwegingen 4 en 5 van de basisverordening luiden als volgt:

„(4) Het is noodzakelijk dat de eigen kenmerken van de nationale socialezekerheidswetgevingen worden gerespecteerd en er enkel een coördinatiemethode wordt uitgewerkt.

(5) Het is noodzakelijk, dat in het kader van deze coördinatie wordt gegarandeerd dat alle betrokkenen binnen de Gemeenschap krachtens de verschillende nationale wetgevingen gelijke behandeling genieten.

[...]”

- 5 Artikel 1 van de basisverordening, met het opschrift „Definities”, omschrijft onder w), b), f), j), l) en o), de volgende begrippen:

„Voor de toepassing van deze verordening:

omvat de term ‚pensioen’ tevens renten, als afkoopsom uitgekeerde bedragen die in de plaats daarvan kunnen treden en terugstortingen van premies of bijdragen, alsmede, behoudens het bepaalde in titel III, verhogingen in verband met aanpassing aan het loon- of prijsniveau of aanvullende uitkeringen;

[...]”

- 6 Artikel 3 van de basisverordening, met het opschrift „Materiële werkingssfeer”, bevat in lid 1 de volgende afbakening van de erin geregelde materie:

„1. Deze verordening is van toepassing op alle wetgeving betreffende de volgende takken van sociale zekerheid:

- a) prestaties bij ziekte;
- b) moederschaps- en daarmee gelijkgestelde vaderschapsuitkeringen;
- c) uitkeringen bij invaliditeit;
- d) uitkeringen bij ouderdom;
- e) uitkeringen aan nabestaanden;
- f) prestaties bij arbeidsongevallen en beroepsziekten;
- g) uitkeringen bij overlijden;
- h) uitkeringen bij werkloosheid;
- i) uitkeringen bij vervroegde uittreding;
- j) gezinsbijslagen.”

7 Artikel 4 van de basisverordening, met als opschrift „Gelijke behandeling”, bepaalt:

„Tenzij in deze verordening anders bepaald, hebben personen op wie de bepalingen van deze verordening van toepassing zijn, de rechten en verplichtingen voortvloeiende uit de wetgeving van elke lidstaat onder dezelfde voorwaarden als de onderdanen van die staat.” **[Or. 4]**

8 In artikel 5 van de basisverordening, „Gelijkstelling van prestaties, inkomsten, feiten en gebeurtenissen”, is de volgende handelingsregel vastgelegd:

„Tenzij in deze verordening anders bepaald en rekening houdend met de bijzondere uitvoeringsbepalingen, geldt het volgende:

- a) indien de wetgeving van de bevoegde lidstaat bepaalde rechtsgevolgen toekent aan socialezekerheidsprestaties of andere inkomsten, zijn de betreffende bepalingen van die wetgeving ook van toepassing op gelijkgestelde prestaties die krachtens de wetgeving van een andere lidstaat toegekend zijn alsmede op de inkomsten die in een andere lidstaat verworven zijn;
- b) indien de wetgeving van de bevoegde lidstaat rechtsgevolgen toekent aan bepaalde feiten of gebeurtenissen, houdt die lidstaat rekening met soortgelijke feiten of gebeurtenissen die zich in een andere lidstaat voordoen alsof zij zich op het eigen grondgebied hebben voorgedaan.”

2. *Slowaaks recht*

- 9 § 1 van de wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, in de op het onderhavige geval toepasselijke versie, bepaalt:

„Deze wet regelt de betaling van een aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen (hierna: ‚aanvullende uitkering’), als sociale overheidsuitkering, waarvan het doel is financiële zekerheid te bieden voor de sporter die – in de hoedanigheid van sporter die is uitgekomen in nationale afvaardigingen van de Tsjecho-Slowaakse Republiek, de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek, de Tsjecho-Slowaakse Federale Republiek, de Tsjechische en Slowaakse Federale Republiek of de Slowaakse Republiek – een medaille heeft behaald bij de Olympische Spelen, de Paralympische Spelen, de Deaflympische Spelen, bij wereldkampioenschappen of bij Europese kampioenschappen.”

- 10 § 2, lid 1, van de wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, in genoemde versie, luidt:

„Recht op de aanvullende uitkering heeft de natuurlijke persoon die

- a) in de hoedanigheid van sporter die is uitgekomen voor de Tsjecho-Slowaakse Republiek, de Tsjecho-Slowaakse Socialistische Republiek, Tsjecho-Slowaakse Federale Republiek, de Tsjechische en Slowaakse Federale Republiek of de Slowaakse Republiek,
 1. een gouden medaille (eerste plaats), een zilveren medaille (tweede plaats) of een bronzen medaille (derde plaats) heeft behaald bij de Olympische Spelen, de Paralympische Spelen of de Deaflympische Spelen,
 2. een gouden medaille (eerste plaats), een zilveren medaille (tweede plaats) of een bronzen medaille (derde plaats) heeft behaald bij wereldkampioenschappen, of een gouden medaille (eerste plaats) bij Europese kampioenschappen in een sportdiscipline die door het Internationaal Olympisch Comité is opgenomen in de Olympische Spelen, door het Internationaal Paralympisch Comité in de Paralympische Spelen [**Or. 5**] of door het International Committee of Sports for the Deaf in de Deaflympische Spelen, onmiddellijk voorafgaand aan de wereldkampioenschappen of de Europese kampioenschappen, of die hebben plaatsgevonden in het jaar waarin de wereldkampioenschappen of de Europese kampioenschappen plaatsvonden,
- b) de nationaliteit heeft van de Slowaakse Republiek,
- c) zijn vaste woonplaats heeft op het grondgebied van de Slowaakse Republiek of een persoon is op wie een bijzondere bepaling van toepassing is²⁾ [in de

genoemde bepaling wordt verwezen naar de verordeningen nr. 883/2004 en nr. 987/2009],

- d) geen buitenlandse uitkering van gelijke aard ontvangt,
- e) de pensioenleeftijd heeft bereikt en
- f) zich heeft beroepen op zijn recht op een pensioenuitkering uit hoofde van de bijzondere voorschriften.”

11 § 3, lid 1, van de wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, in genoemde versie, luidt als volgt:

„Het bedrag van de uitkering bestaat in het verschil

- a) tussen het bedrag van 750 EUR en het totale bedrag van de pensioenuitkering volgens de bijzondere regelingen³⁾ [in genoemde wet wordt verwezen naar de volgende wetten: (i) wet op de sociale zekerheid van politie- en militair personeel, (ii) wet op de sociale zekerheid en (iii) wet op het sparen voor ouderdomspensioen] en buitenlandse pensioenuitkeringen van gelijke aard, indien de natuurlijke persoon
 - 1. een gouden medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 1,
 - 2. een gouden medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 2, bij wereldkampioenschappen of
- b) tussen het bedrag van 600 EUR en het totale bedrag van de pensioenuitkering volgens de bijzondere regelingen³⁾ [in genoemde wet wordt verwezen naar de volgende wetten: (i) wet op de sociale zekerheid van politie- en militair personeel, (ii) wet op de sociale zekerheid en (iii) wet op het sparen voor ouderdomspensioen] en buitenlandse pensioenuitkeringen van gelijke aard, indien de natuurlijke persoon
 - 1. een zilveren medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 1,
 - 2. een zilveren medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 2, bij wereldkampioenschappen of
- c) tussen het bedrag van 500 EUR en het totale bedrag van de pensioenuitkering volgens de bijzondere regelingen³⁾ [idem] en buitenlandse pensioenuitkeringen van gelijke aard, indien de natuurlijke persoon
 - 1. een bronzen medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 1,

2. een bronzen medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 2, bij wereldkampioenschappen of
3. een gouden medaille heeft behaald in de zin van § 2, lid 1, onder a), punt 2, bij Europese kampioenschappen.”

B. Hoofding

- 12 Uit het medailleregister, dat wordt bijgehouden door het Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky (ministerie van Onderwijs, Wetenschap, Onderzoek en Sport van de Slowaakse Republiek), blijkt dat verzoeker de gouden medaille heeft behaald in de Europese ijshockeykampioenschappen en de zilveren medaille in de wereldkampioenschappen ijshockey, beide in 1971. **[Or. 6]**
- 13 Onder verwijzing naar § 3, onder c), van de wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, dat wil zeggen naar de omstandigheid dat verzoeker de nationaliteit van de Tsjechische Republiek heeft, heeft het Slowaakse socialezekerheidsorgaan vastgesteld dat het recht dat verzoeker op 17 december 2015 wilde doen gelden, zonder voorwerp was. Verzoeker heeft in de procedure bij de Krajský súd v Košiciach (regionale rechter Košice) onder verwijzing naar het Unierecht aangevoerd dat de Slowaakse regeling een discriminerende werking heeft met betrekking tot zijn nationaliteit en dat geen rekening is gehouden met de omstandigheid dat hij sinds 52 jaar in de Slowaakse Republiek woont.
- 14 Op basis van de documenten betreffende het wetgevingsproces heeft de Najvyšší súd (hoogste rechter) vastgesteld dat de regering van de Slowaakse Republiek in haar vergadering van 22 april 2015 een wetsvoorstel over de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, had besproken en tot de slotsom was gekomen dat het, bijvoorbeeld in § 2, lid 1, onder b), „noodzakelijk [werd beschouwd] in lid 1 onder b) het volgende te bepalen: ‚b) de nationaliteit heeft van een lidstaat van de Europese Unie, van een staat die partij is bij de Overeenkomst betreffende de Europese Economische Ruimte, of de Zwitserse nationaliteit’”, en het noodzakelijk had geacht in punt 3 van de verenigbaarheidsclausule de bindende rechtshandelingen van de Europese Unie op het gebied van de coördinatie van de socialezekerheidsstelsels, genoemd in de voetnoten van het wetsvoorstel, op te nemen.
- 15 Op voorstel van een aantal parlementariërs in de Národná rada Slovenskej republiky (nationale raad van de Slowaakse Republiek) (wetgevend orgaan) is het wetsvoorstel over de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen in die zin gewijzigd dat in § 2 de woorden „van een lidstaat van de Europese Unie” zijn vervangen door de woorden „van de Slowaakse Republiek”.
- 16 Uit de motivering van genoemd voorstel werd afgeleid dat het ging om een sociale prestatie van de staat, die geen pensioenuitkering was en waarvan het doel erin

bestond bij te dragen tot de financiële zekerheid van topsporters die, voor zover zij [Slowaakse staatsburgers] zijn, zijn uitgekomen voor de Slowaakse Republiek of haar rechtsvoorgangers, en omdat het wetsvoorstel er niet toe strekte dit te waarborgen voor sporters van een landenteam die staatsburgers van andere staten zijn, werd voorgesteld om de nationaliteit van de Slowaakse Republiek als een van de voorwaarden voor het ontstaan van het recht op de aanvullende uitkering vast te stellen.

- 17 Het wetsvoorstel betreffende de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, is uiteindelijk vastgesteld door het wetgevingsorgaan samen met de clause van verenigbaarheid van het wetsvoorstel met het Unierecht (hierna: „verenigbaarheidsclausule”), volgens welke de mate van verenigbaarheid wordt beschouwd „volledig” te zijn omdat noch het primaire noch het afgeleide recht van toepassing is op het voorstel en het tertiaire Unierecht evenmin.

C. Beantwoording van de prejudiciële vraag

- 18 De Najvyšší súd is zich bewust van het feit dat wanneer hij een prejudiciële vraag aan het Hof voorlegt waarvan de rechtsgrond in het Handvest ligt, het Hof over de inachtneming van de werkingssfeer van het Handvest zal oordelen overeenkomstig artikel 51, lid 1, [Or. 7] ervan, op grond waarvan de bepalingen van het Handvest tot de lidstaten zijn gericht uitsluitend wanneer zij het recht van de Unie ten uitvoer brengen (arrest Åkerberg Fransson, C-617/10, en beschikking Sociedade Agrícola e Imobiliária da Quinta de S. Paio, [C-258/13]).

Bijgevolg beklemt de Najvyšší súd dat hij geen uitlegging op zich vraagt van de in artikel 34 van het Handvest verankerde rechten op socialezekerheidsvoorzieningen en bijstand, maar de aandacht vestigt op genoemde grondslag van het geschil in de procedure bij de nationale rechter, waarin moet worden geoordeeld over de legitimiteit van de handelwijze van de overheid.

- 19 De uitlegging die het Slowaakse socialezekerheidsorgaan heeft gegeven, gaat uit van het bestaan van deze binding van het nationale recht en van de verenigbaarheidsclausule. Volgens de Najvyšší súd heeft de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, niet alleen de aard van een overheidsuitkering, zoals verklaard in de documenten van het wetgevingsproces. Uit de genoemde afzonderlijke bepalingen van de wet op de aanvullende uitkering voor sporters die voor het land zijn uitgekomen, volgt dat deze uitkering parallel en regelmatig wordt betaald, samen met de pensioenuitkering, met het doel het bedrag van de pensioenuitkering op 750 EUR te brengen [in de zin van het bepaalde onder a)], op 600 EUR [in de zin van het bepaalde onder b)], of op 500 EUR [in de zin van het bepaalde onder c)]
- 20 Voorts staat buiten twijfel dat verzoeker, als lid van een team dat voor het land is uitgekomen in een collectieve sport, zich in een verschillende positie bevindt ten opzichte van zijn teamgenoten louter op grond van het feit dat hij, anders dan zij,

niet de Slowaakse nationaliteit heeft, ook al heeft ook hij, met zijn eigen krachten en vermogen, bijgedragen aan het collectieve resultaat van het nationale team.

- 21 Alvorens de prejudiciële vraag in te dienen heeft de Najvyšší súd gedetailleerd de arresten van het Hof van Justitie van de Europese Unie onderzocht in vergelijkbare zaken, [te weten de arresten] van 22 juni 2011, C-399/09, (Landtová); C-361/13 (Commissie/Slowaakse Republiek, betreffende de kerstgratificatie) en C-433/13 (Commissie/Slowaakse Republiek), maar is hij tot de slotsom gekomen dat de door het Hof van Justitie in die zaken gegeven juridische beoordelingen niet van toepassing zijn op de onderhavige zaak.
- 22 Het is wegens deze onduidelijkheid betreffende de uitlegging van het Unierecht dat de Najvyšší súd bovenvermelde prejudiciële vraag stelt. (omissis) **[Or. 8]**;
- (omissis) [motivering van de schorsing van de behandeling van de zaak bij de nationale rechter en mededeling over de beroepswegen]

Bratislava, 29 mei 2018

(omissis)

[naam van de kamerpresident en van de griffier]